

Tarihi ve Sanatsal Değeri Olan Bina Alanlarının ve Gruplarının Aktif Korunması ve Onarımı Uygulama ve İlkelerine İlişkin Karar (68/11) (COE 1968)

Resolution on the Principles and Practice of Active Preservation and Rehabilitation of Groups and Areas of Buildings of Historical or Artistic Interest (68/11)

3 Mayıs 1968 tarihinde Bakanların Vekilleri tarafından kabul edilmiştir.

Bakanlar Komitesine,

Konsej'in, tarihi ve sanatsal değeri olan bina alanlarının ve gruplarının aktif korunması ve onarımı uygulama ve ilkelerinde Kùltür İşbirliğinin sağlanmasına ilişkin 36 numaralı (1968) Tavsiyesini göz önünde bulundurarak,

3-7 Temmuz 1966 tarihleri arasında Bath'te Sempozyum C tarafından öne sürülen fikir;

İngiltere ve Galler için Tarihi Binaların Baş Denetçisi Genel Raportör Sayın Antony Dale tarafından sunulan rapor,

Sempozyum C'de bu amaç için tayin edilen konuşmacılar ve katılan delegeler tarafından verilen bilgiler dikkate alınarak,

Avrupa ülkelerinin tarihi ve sanatsal değeri olan grup ve alanların her milletin mirasının temel niteliği olduğunu ve yerel ve bazı durumlarda ulusal düzeyde önem ve etkiye sahip olduğunu;

Şehir ve köylerin tarihi merkezlerindeki ihmal, terk, bozulma ve nüfus patlaması, günümüzde tarihi ve sanatsal değeri olan grup ve alanlardaki düşüncesizce yapılan yıkımların mazereti yerine geçtiğini;

Otomobil trafiği, sanayinin yayılması gibi modern yaşamın belirli niteliklerinin artan baskısıyla bu grupların ve alanların tehdit ve tahrip edildiğini;

Bu yıkımların kültürel mirasımızın temel ve eşsiz niteliklerinden birini tehlikeye attığını;

Çağdaş bir ortamda, kentsel yayılma gereksinimlerinin bu mirasın bütünleşmesiyle bağdaştırılmasının önemini;

Ruhsal güçlerin gelişmesine fırsat veren maddi zorunluluklardan daha bağımsız bir uygarlıkta insan dengesinin sağlanmasında, tarihi ve sanatsal değeri olan grupların ve alanların korunmasının büyük rol oynaması gerektiğini dikkate alarak,

Tarihi ve sanatsal değeri olan grupların ve alanların korunmasının, genellikle yerel yönetimlerin kaynaklarının ötesinde olduğunu göz önünde bulundurarak,

Ve son olarak,

Tarihi ve sanatsal değeri olan grupların ve alanların korunması ve iyileştirmelerin eski ve modern şehrin uyumlaştırılması amacı taşıması ve kişilerin hayat tarzına uygun bir ortam sağlaması gerektiğini;

Tarihi ve sanatsal değeri olan grupların ve alanların iyileştirilmesinin hiçbir şekilde genel kalkınma programından ayrı tutulmaması ve bu iyileştirmenin eğitici yönü olması gerektiğini ve kültürel turizm ile bağdaştırılabilir olması gerektiğini göz önünde bulundurarak,

A. Üye Devletlerin Hükümetlerine şu tavsiyelerde bulunur:

(a) Tarihi ve sanatsal değer taşıyan grupların ve alanların ve bunların içerdikleri eserlerin niteliklerinin ve genel atmosferinin korunması amacıyla özel yasama kabul etmek veya mevcut yasamayı uyarlamak üzere acil adımlar atılmalı ve bu amaç için özel fonlar sağlanmalıdır.

(b) Kamuoyunu toplamak amacıyla sorumlu bölümler, yerel yönetimler ve gönüllü kurumlar arasında işbirliği sağlanmalıdır.

B. Üye Devletlerin Hükümetlerinin aşağıdaki konularda dikkatini çeker:

(a) Tarihi ve sanatsal değer taşıyan grupların ve alanların ve içerdikleri eserlerin daha iyi biçimde uyarlanması ve iyileştirilmesi ile ilgili olarak, hükümetler kalkınma planlarını hazırlamalıdır.

(b) Bu tür iyileştirme veya uyarlama, hem insani hem de mali açıdan ekonomik bir yatırım olacaktır.

C. Korumacılar, şehir plancıları ve ekonomi plancıları arasında sürekli irtibat sağlama ihtiyacına ilişkin, Hükümetleri, şehir ve ülke plancılarının dikkatlerini çekmeye davet eder. Böylece, tarihi ve sanatsal değer taşıyan grup veya alanların korunması gerektiğinde, bu koruma, tüm kalkınma planlarının hazırlanması ve uygulanmasında temel düşünce olmalıdır.

D. Yerel Yönetimler Avrupa Konferansı'na, üyelerine B fıkrasında belirlenen önlemlerin uygulanmasına destek vermeleri konusunda tavsiyede bulunmasını önerir.

Bakanların Vekillerinin 170. toplantısında kabul edilen, tarihi ve sanatsal değeri olan bina gruplarını ve alanları aktif koruma ve iyileştirme uygulama ve ilkelerine ilişkin

(68) 11 numaralı Karar'a Açıklayıcı not. (Sonuçlar, Konu XI)

A. ARKA PLAN

İstişare Meclisinin Kültür Komitesi, özellikle rapor yazarı Sayın Ludwig Weiss (Avusturya), Avrupa Konseyi tarafından tarihi ve sanatsal değeri olan bina gruplarını ve alanlarını koruma ve geliştirme konusunda kampanya başlatılmasından sorumluydu. Komite tarafından, Cenevre Üniversitesinde (İsviçre) Sanat Tarihi Profesörü olan Sayın C.A. Beerli'nin yardımıyla, Avrupa düzeyinde koruyucu eylem başlatılmasının ivediliğini vurgulayan bir rapor düzenlendi. Rapor, 1963 yılında İstişare Meclisi tarafından 365 numaralı Tavsiye Kararı'nın kabulü için temel oluşturdu.

Bu Tavsiye Kararı, Bakanlar Vekillerinin 134. toplantısında, Kültür İşbirliği Konseyi'ne, programı bağlamında ve mali kaynaklarıyla ilişkili olarak bir Avrupa koruma kampanyası yürütmesi talebinde bulunma kararı alan Bakanlar Komitesi'nden önce alındı.

Bu kampanyayı etkin hale getirmek amacıyla, Kültür İşbirliği Konseyi, ulusal düzeyde uygulanabilen somut öneriler sunmak ve düzenlemeler yapmak üzere Teknik Danışmanlar Komitesi atadı.

Beş bilgi şöleni planlandı. Bu bilgi şölenlerine antik eserlerden sorumlu yönetici memurlar ve başuzmanlar katıldı. Bu kişiler, teorik konularda fikir alış-verişi olması ve uygulanabilir konuların değerlendirilmesi için fırsat yaratmıştır. Sempozyum, her kişinin genel konunun bir yönüyle ilgilenmesine olanak verecek şekilde düzenlenmişti.

(68) 11 Numaralı Karar için Açıklayıcı Not

İlk iki sempozyum sırasıyla Barselona'da (Sempozyum A, 17-19 Mayıs 1965) ve Viyana'da (Sempozyum B, 4-8 Ekim 1965) yapıldı.

Sempozyum tarafından alınan Tavsiye Kararları, Kültür İşbirliği Konseyi tarafından kabul edildi ve eski binaların ve sanatsal alanların listesinin yapılması yöntem ve ölçütlerine ve tarihi değeri olan fakat artık amacına hizmet etmeyen bu alanların yeni kullanım alanlarının bulunmasına yönelik Bakanlar Komitesinin 19 ve 20 numaralı kararlarına ilave edilmiştir.

B. KARARIN ESASI

"Tarihi ve sanatsal değeri olan bina gruplarını ve alanlarını koruma ve onarma ilkeleri" konulu üçüncü sempozyum (Sempozyum C) 3-7 Ekim 1966'da Bath'te (Birleşik Krallık) gerçekleşti. Sempozyumun amacı, bu binaların modern yaşam ile asimilasyonunun sağlanmasına ilişkin teorik ve teknik sorunları incelemektir.

Bath Tavsiye Kararı, Kültür İşbirliği Komisyonu'nu tarafından 13. oturumda (19-23 Şubat 1968) kabul edildi ve Vekillerin 170. toplantısında Bakanlar Komitesi tarafından alınan karar ile onaylandı.

Üye devletler için doğrudan resmi onay içermeyen bu karar, hükümetlere şu tavsiyelerde bulunur:

- Niteliklerine ve genel ortamlarına saygı göstermek amacıyla, tarihi ve sanatsal değer taşıyan bina bina gruplarının ve alanlarının korunmasını sağlayan yasal, idari ve mali önlemlerin alınması.

- Sorunların halk tarafından anlaşılmasını sağlamak amacıyla, sorunlu bölümler yerel yönetimler ve gönüllü kurumlar arasında işbirliğini sağlamak.

- Korumacılar, kent planlamacıları ve ekonomi planlamacıları arasında sürekli bir ilişki kurulması gerektiğinde kent ve ülkelerden sorumlu kişilerin dikkatini çekmek ve böylece tarihi veya sanatsal önemi olan bir grup veya alanın korunması gerektiği söz konusu olduğunda, bu koruma ...da en temel ve en esaslı düşünce olmalıdır. *(Cümle orijinal metinde eksiktir.)*(*)

(*)http://www.coe.int/T/E/Cultural_Cooperation/Heritage/Resources/RefTxtCultHer.asp